

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 4018/2022
05.04.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Владимир Милановић, адвокат из ..., против тужене Опште болнице Ваљево из Ваљева, ради накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1484/22 од 08.06.2022. године, у седници већа одржаној 05.04.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1484/22 од 08.06.2022. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеву П1 349/21 од 24.02.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име топлог оброка и регреса – разлике укупне зараде, за период од 01.04.2018. године до 31.03.2021. године, исплати износ од 194.274,95 динара са затезном каматом од 23.12.2021. године до исплате, као и износ од 40.253,23 динара на име затезне камате обрачунате до 22.12.2021. године. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 56.800,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1484/22 од 08.06.2022. године, ставом првим и другим изреке, преиначена је првостепена пресуда, исправљена решењем истог суда П1 349/21 од 07.04.2022. године, у ставу првом и другом изреке и одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му на име топлог оброка и регреса – разлике укупне зараде за период од 01.04.2018. године до 31.03.2021. године исплати износ од 194.274,95 динара са законском затезном каматом од 23.12.2021. године до исплате, као и износ од 40.253,23 динара на име законске затезне камате обрачунате до 22.12.2021. године, као и да се обавезе тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 56.800,00 динара са законском каматом од извршности пресуде до исплате, а обавезан је тужилац

да туженој накнади трошкове првостепеног поступка у износу од 2.910,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 28.980,00 динара. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по жалби, као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и битне повреде одредаба парничног поступка.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11...18/20), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у ревизији се одређено не указује у чему се састоји битна повреда одредаба парничног поступка.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је запослен код тужене на пословима ... са коефицијентом за обрачун и исплату плате 6,83. У спорном периоду, тужиоцу је исплаћивана минимална зарада и у исплатним листићима није посебно исказивана исплата трошкова исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Тужена је плату тужиоцу за обављени рад и време проведено на раду обрачунавала тако што је основицу, коју утврђује Влада Републике Србије, множила са коефицијент радног места тужиоца, након чега је целокупно обрачунату плату са увећањима и накнадама упоређивала са минималном зарадом и по потреби попуњавала до износа минималне зараде.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиоца сматрајући да му припада право на накнаду трошкова исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора према првој варијанти налаза и мишљења судског вештака који је обрачун извршио у висини од 250,00 динара бруто за дневни износ топлог оброка и месечног износа регреса у висини од 1/12 минималне зараде, односно имајући у виду најповољније критеријуме за тужену у важећим Посебним колективним уговорима у Републици Србији. Закључак првостепеног суда је да тужиоцу ове накнаде припадају, јер му је током спорног периода исплаћивана минимална зарада у којој није садржана накнада трошкова за исхрану трошкова у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду тако што је одбио тужбени захтев тужиоца за исплату наведених накнада, закључујући да му је плата исплаћена према коефицијенту утврђеном у складу са одредбама Закона о платама у државним органима и јавним службама, у којем су садржане наведене накнаде, те да посебним колективним уговором није предвиђено ово право запослених, због чега тужилац не може са успехом да тражи исплату ових трошкова.

Неосновано се ревизијом указује да се наведени закључак другостепеног суда заснива на погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 2. став 2. Закона о раду, прописано је да се његове одредбе примењују и на запослене у државним органима, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе и јавним службама, ако законом није друкчије одређено. С обзиром да је тужени јавна служба, то се по оцени Врховног касационог суда на зараде и друга примања запослених код туженог примењује Закон о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“ бр. 34/01, са новелама).

Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“ бр. 34/01 ... 21/16 и др.) одредбом члана 1, између осталог прописано је да се овим законом уређује начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања запослених у јавним службама који се финансирају из буџета Републике, Аутономне покрајне и јединице локалне самоуправе, а чланом 4. став 2. наведеног закона, прописано је да коефицијент за обрачун плате садржи додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, а у контексту наведених одредби закона, Врховни касациони суд налази да је тужиоцу износ накнаде за исхрану у току рада и регреса садржан у коефицијенту према коме је тужиоцу исплаћивана плата, у складу са чланом 4. Закона о платама у државним органима и јавним службама, због чега нема право на накнаду коју потражује постављеним тужбеним захтевом, а како то правилно закључује и другостепени суд. Такође, чињеница да се из коефицијента основне плате за тужиоца од 6,83 и у исплатним листама, не види који проценат или номинални износ представљају наведене накнаде, не ствара основ за њихову исплату на начин како то тужилац тражи (према најповољнијим критеријумима за тужену у важећим Посебним колективним уговорима у Републици Србији), нити подразумева да део коефицијента тужиоца поуздано не садржи предметне трошкове.

Супротно наводима ревизије, у конкретној ситуацији се не ради о дерогирању императивних одредаба, јер када Посебни колективни уговори за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе из 2015. године, 2019. године и 2020. године, који су били у примени у спорном периоду, нису предвиђали, нити прописивали право запослених на накнаду наведених трошкова, а имајући у виду претходно цитиране одредбе закона, произлази да се за запослене у овој радној средини (за зараде и друга примања) примењују одредбе Закона о платама у државним органима и јавним службама, а којим је између осталог прописано и да коефицијент изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спремину, као и да садржи додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора.

Из наведених разлога, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Одбијен је захтев тужиоца за накнаду ревизијских трошкова, јер није успео у поступку по ревизији, па је применом члана 165. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**